

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XIV. Vetera, Vetustas. vide Antiquum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

dit, quæ denique post Deum est colenda. Vult. 3. *conf. Marp. 21. n. 1.* atque hanc ob causam dici solet, quod iudex omnibus modis laborare debeat, ut veritatem inquirat & inveniatur, *l. is apud. 2. ubi Dd. C. de edend. l. unic. in fin. C. de dedit. libert. coll. Auth. qui semel C. quomodo & quando iudex. Roland. à Valle conf. 32. num. 39. vol. 4.* imò eam juvare, & quantum in ipso est, in lucem producere per *l. illicitas 6. §. veritas 1. ff. de offic. Præsidiis* probat Bald. *conf. 406. in fin. vol. 1.* totisque etiam viribus sequi, addunt Laurent. de Pinu *confl. 34. n. 5. & conf. 67. n. 2. Riminald. jun. confil. 15. n. 50. & conf. 77. n. 43. vol. 1. Cephal. conf. 569. numer. 7. vol. 4. Corn. conf. 189. in fin. vol. 4.* Unde & hujus sectatores DEO placere, refert Gloss. in *l. puniri C. si contra jus vel util. publ.* siquidem veritas est iudicis oculus juxta Viv. *decis. 189. in fin.* cui pro posse debet adherere, quam occultare, peccatum esse mortale dicitur *c. 1. de crimin. fals. c. quisquis 80. n. 1. quest. 3. Panorm. c. 1. de testib. cog. gloss. in cap. dilectorum. verb. criminibus. cod. Vult. 3. conf. Marpurg. 29. numer. 81. Volckman. p. 3. de art. Nozar. cap. 27. Carpzov. de process. tit. 13. artic. 6. n. 32.* iram itaque Dei super se provocat, qui veritatem opprimi prospiciens, eam pro viribus non defendit, *d. c. quisquis 80. n. 9. 3.* non solum enim est proditor veritatis, qui transgrediens veritatem, & palam pro veritate mendacium loquitur, sed etiam ille, qui non liberè veritatem defendit, quam liberè defendere convenit, *c. nolite 86. n. 9. 3.* Hinc propter perfectionem futuram Dd. abstinere ab enunciatione veritatis non debent, *c. si Rector. 1. c. scimus. 2. dist. 43. Catald. de Boncomp. in tract. de potest. Pap. n. 1. & 2. & de veritate pro viribus defendenda multa contigit Nevizan. in sylv. Nupt. lib. 5. num. 112. arg. ad n. 119. & concl. 34. n. 6. add. Phil. Port. confil. 162. n. 58. Dec. conf. 151. in princ. Socin. jun. conf. 76. n. 1. & conf. 127. n. 1. lib. 2. conf. 41. n. 1. 2. & 3. & conf. 134. n. 1. & 2. lib. 3. Ludov. Zundt. in resp. pro Uxor. n. 39. ac proinde etiam facilius sustinentur illa, quæ ab initio partem licet modicam veritatis habuerint, quam si prorsus inania & nulla fuerint, *arg. l. 76. de legat. 2. si quis donationis 38. ff. de contrab. empt. Langenbeck. in annotat. leg. cap. 3. in fin.]* ac proinde semper illa prævalet, eiq; cedunt omnia, Roland. *conf. 11. n. 2. & 3. l. 3. Menoch. de præsumpt. l. 1. quest. 31. n. 4. & omnia vincit, cap. veritate, 4. 8. dist. Roland. conf. 5. n. 19. & conf. 33. n. 41. lib. 4.**

CAP. XIII.

Vestis.

Vestes non ornandi, sed tegendi corporis causa sunt comparatæ, *l. quamvis 26. de aur. legat. i. bique Wesenb. n. 3.*

CAP. XIV.

Vetera, Vetustas. vide Antiquum.

Axioma I.

Vetera novis sunt præferenda, *l. pen. de vacat. & excus. muner. ita etiam veteris juris auctores imo & Dd. præ modernis laudat Ant. Tessaur. decis. Pedemont. 184. n. 7.* Auctores enim moderni non ita accurate cernunt, inquit *text. 1. Feud. 7. Joh. Petr. Surd. in præfat. vol. 1. E. contrariò Beza in epist. dedicat. versionis Nov. Test. Anno 1537.* scribit hanc ætatem multo clariorem ac doctiores tulisse interpretes, quam antea unquam, repetita usque ab Apostolorum temporibus memoria Ecclesia, *vers. hac me igitur causa.* Laurent. Vall. lib. 2. *Elegant. præf. ex Prisciano* (cujus verba sunt hæc: Auctores Grammaticæ) quanto sunt juniores, tanto perspicaciores & ingenii floruisse & diligentiæ valuisse, omnium eruditissimorum iudicio confirmatur, ait Vetustissimos quosque (artis Grammaticæ) maxime errasse; recentissimos verò & ingenio & diligentia longe prævaluisse, cuius loci etiam meminit Alphons. Salmeron. *disp. 51. super cap. 5. epist. ad Rom. p. 463.* & alii Jesuitæ, quos taxant Theologi Saxon. in der Hauptverth, c. 25. *vid. iudicium Carpzov. 6. resp. 70. n. 6.*

II.

Vetustas vim Legis constitutæ & conventæ obtinet, quam quisque rei suæ dicere potest, *l. 20. de pact. dotat. l. 1. §. fin. ff. de ag. pluri. arcend. Wesenb. in parat. ff. de servit. numer. 5. p. 51. Honthem. lib. 3. c. 5. de arte Notar. num. 24. Gall. 2. Obs. 68. num. 2. Conf. Argent. 1. confil. 2. num. 191.* ubi dicitur vetustatem semper pro Lege haberi, eamque solennem esse. Est enim ea optima Legum interpretis *l. 17. ff. de LL. Conneinat. quest. 1. lib. 4. num. 2.* Unde vetustatem temporis, cuius initium non extat memoria, tantum posse quantum Imperatorem cum causa, dixit Andr. de Hérn. in tit. *quæ sunt regal. in verb. sumina navigabilia. col. 2. vers. item ducere aquam, de flumin.* quem allegat Regner. Sixtin. 3. *conf. Marpurg. n. numer. 32.* imò tantam esse ejus potestatem, ut possit jus quæsitum auferre, adeoque prorsus quod Legibus est constitutum remittere, & abrogare, Bart. & Raphael. Fulgosi. in *l. fin. col. 1. vers. aut vult mibi auferre. C. si contra jus vel util. public. Bart. in l. verberatum §. 1. ff. de rei vindic. Anton. de Buttr. in c. quæ in Eucharum. vers. si queratur an possit statuere de Constit. ubi Imol. Johann. Andr. Cardin. Felin. Bald. in *l. fin. vers. sed immediatè oppono. C. sent. rescind. non poss. Cyn. in l. rescripto circ. fin. C. de prætib. Imp.**

Imp. offerend. Angel. conf. 139. col. pen. in vers. non etiam potest civitas. Regner. Sixtin. d. conf. n. 33. quomobrem & in aqueductibus, fluminibus, torrentibus aquis & commoditatibus aquarum, ut & in pascuis, pontibus, molendinis semper vetustatem esse custodiendam, asserit Wesenb. conf. 87. num. 2. p. 2. quam regulam etiam perpetua mente tenendam esse, cum per eam plures quaestiones decidi possint, post Capol. de servit. rust. praed. c. 4. n. 25. refert Rauchbar. p. 2. quaest. civil. & Saxon. q. 27. n. 9.

III.

Vetustarum legum licet usus nullus sit, notitia tamen necessaria videtur, c. fuerunt. 2. dist. 7. quas vetustate atque incuria paulatim obsolevisse, text. est in c. fuerunt 2. dist. 7.

IV.

Vetusta licet & vulgata sit consuetudo, veritati tamen omnino esse postponenda, c. si consuetudinem 5. dist. 8. Vetustas enim erroris est consuetudo sine veritate, c. consuetudinem 8. dist. 8. vid. supr. c. praeced.

V.

Vetus jus innovatur, c. pen. extr. de Consang. & aff.

CAP. XV.
Via.

Axioma I.

Viae sunt perpetui fines jurisdictionis, Bald. in c. ex literis n. 9. de probat. Francisc. Marzan. quaest. III. n. 5. p. 2. Bertazol. 1. consult. decis. consil. 41. Via. n. 14.

II.

Per eam partem incedendum est, per quam ingredi moris est, l. 4. §. 4. de offic. provinc.

III.

Viam, quam quisque sibi elegit, sequi debet, l. si mulier. 21. §. fin. ff. quod met. caus. cap. cum omnes. 6. circa fin. de constit. c. quod semel 21. de reg. jur. lib. 6. facit textus l. si cui 9. ibi: quo primum viam direxisset, ea demum ire agere deberet, nec ejus amplius mutanda potestatem haberet: argumento rivi, quem quolibet ducere licuisset, posteaquam ductus esset, transferre non liceret, quod & in via servandum esse verum est, de servitut. P. Frider. de process. lib. 2. cap. 42. n. 18. Surd. consil. 377. num. 3. Farinac. in praxi crimin. p. 6. quaest. 175. num. 199. Mar. Antonin. var. resolut. lib. 2. resol. 17. num. 8. Sigism. Scacc. de appellat. q. 17. limit. 9. num. 45. vers. Ratio. Pantsehman. 2. quaest. 3. num. 24. Joan. Maria. Novar. quaest. forens. lib. 1. q. 44. n. 5. vers. ad quodammodo (sortem enim cui quis se subiecit, ut ferat æquum est, arg. l. non exigimus 2. §. 8. & 9. si quis caut. Hartm. Pistor. 2. quaest. 24. num. 37.) Et ideo via una electa, non potest ad aliam recurri,

ut per Steph. Grat. Marcbia decis. 4. n. 72. Sigism. Scacc. d. tract. de appellat. q. 17. limit. 9. num. 45. & de commerc. §. 7. gloss. 5. numer. 11. cum segg. Aloys. Ricc. p. 2. decis. 280. à num. 4. Marta de jurid. p. 3. cap. 4. num. 21.

IV.

Via quod una prohibetur, non debet alia aliquo colore admitti, l. nec per se. 11. C. de hered. instit. Joseph. de Sella Aragonie decis. 28. n. 11. (fac. l. scire oportet. 21. §. 1. de tut. dat. l. cum bi 8. §. si cum bis 20. de transact. c. cum quod una de R. l. ratio est, ne legi fraus fiat, l. si quis patremfam. 3. §. is autem 3. ad SC. Macedon.)

(Declara hanc regulam procedere in his, ubi quis viam aliquam elegit seu ivit obligatorie quod illam persequi velit, non autem in his, quæ quis pro libitu, quia à merà ipsius voluntate pendent, deferere potest, v. g. testamentis, appellat. onibus, procuratorum constitutionibus. Sichard. ad. l. 20. C. de procur. n. 1.)

V.

Viam nemo videtur eligere, per quam judicium suum subvertatur, l. 3. vers. nec credendus. ff. de milit. testam. l. quoties 13. ff. de reb. dub. l. quoties. 48. ff. de verb. signif. cum aliis adductis per Card. Mantic. de conject. ult. volunt. lib. 2. tit. 1. & Menoch. de presumpt. lib. 6. praef. 4. per totam.

VI.

Via est admittenda, per quam ad jus commune reditur, l. si unus, 27. §. pactus ne peteret, 2. ff. de pact. cap. ab exordio 35. dist. Rebuff. in praxi benefic. tit. differentia inter privilegium. 6. Covarr. lib. 3. var. cap. 6. num. 4. Gutier. consil. 1. num. 37. Monet. de opt. canon. c. 8. num. 39. ubi quod facilis est reditus ad Jus commune. Unde dispositionem, quia revertimur ad Jus commune, favorabilem asserunt gloss. verb. numerandum. in cap. statutum. de praebend. lib. 6. Alex. Raud. de success. Regni Portugal. respons. 2. n. 42. Anton. a Sousa in relect. de censur. Bulla in Cæna Domini. cap. 16. dist. 83. n. 6.

CAP. XVI.
Vicinitas, Vicinus.

Axioma I.

Vicinitatis causa multa conceduntur, etiam contra jus commune, quæ aliàs non concederentur, c. quoniam 14. ibidemque gl. 12. q. 1. c. cum longe 25. ibique gl. distinct. 63. & in cap. 1. de consecrat. Eccles. in 6. Marant. quaest. legal. dist. 8. num. 33.

(Kk) 4

II. Vi-